

MOLINÉ R. G.

NOTES PERA LA BIOGRAFÍA D'EN BRUNIQUER

PER

E. Moliné y Brasés

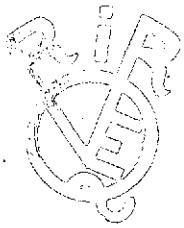
BARCELONA

ESTAMPA DE LA CASA PROVINCIAL DE CARITAT
CARRER DE MONTALEGRE, NÚM. 5
1911

NOTES PERA LA BIOGRAFÍA D'EN BRUNIQUER

PER

E. Moliné y Brasés

BARCELONA

ESTAMPA DE LA CASA PROVINCIAL DE CARITAT

CARRER DE MONTALEGRE, NÚM. 5

1911

Gn l'arxiu familiar de l'antiga casa barcelonina que avuy representa lo nostre bon amich don Ramon de Sans y de Bette, hem trobat abundancia de materials històrichs de gran interès pera Catalunya, ja que de dita família n'han procedit lo Bisbe de Vich y de Barcelona Miquel de Ricomà (segle XIV) y'ls ilustres historiadors de la nostra terra en Francesch Tarafa y en Esteve Gilabert Bruniquer. Aquest derrer, portat de ses aficions notariesques y del orgull familiar, deixà rastres abundants de tota mena de notícies relatives a sos antecessors, si bé no esmentant aquelles que poguessin aclarir sos lligams de parentiu ab en Tarafa, y no certament per ignorarles, donchs son nom és citat per ell varies vegades. Anòu a saber si l'apologista de Barcelona no sabia resignarse ab un antich parent de ses metèxcs aficions. Lo més probable és que no sapigués endevinar aquelles notícies o lesjudiqués d'escassa importància. En altre ocasió insistírem sobre aquest punt y publicarem l'arbre genealògich dels Tarafas qu'hem compost en vista dels documents del esmentat arxiu, lo qual arbre podrà entroncarse ab lo dels Bruniquers format per son cap-de-brot l'autor del *Summari*.

Per avuy donèm a conèixer, per primera vegada, los següents documents que podríen servir d'il·lustració a les notícies biogràfiques d'aquest personatge que escrigué lo senyor Sanpere y Miquel y li foren premiades en los Jochs florals de 1880.

Una carta den Jeroni Pujades a n'En Bruniquer. — Més com curiositat històrica que com document probatori d'algún punt dubtós, publiquèm la següent carta autògrafa dirigida per lo cronista de Catalunya Jeroni Pujades al historiador barceloní Esteve Gilabert Bruniquer.

Conseqüencies d'ordres diferents se desprenden de la lletra d'en Pujades. Es la primera la amable y serena correspondència qu'existia entre la gent lletrada per comunicarse ses aficions y resoldre mutuament dubtes y deficiències. Entre'ls antichs historiadors catalans sols recordèm les relacions literaries que unien a n'en Pere Miquel Carbonell y en Jeroni Pau (1) a qui l'autor de les *Cròniques d'Espanya* anonyma *diligentissimus inquisitor* de la historia catalana. En Pujades fòu per ventura l'historiador més notable de la nostra terra en un temps en que hi florien en Onofre Manescal, en Jaume Ramon Vila, en Rafael Cer-

(1) Opúsculos inéditos de P. M. Carbonell, t. II, (Doc. in. de la Cor. de Ar., f. XXVIII).

vera, l'Andreu Bosch, lo canonge García de Caralps, en Bruniquer y en que'l frare valencià Francesch Diago escribia desde'l convent de Santa Catarina son llibre sobre'l's comtes de Barcelona, prou notable y seriós pera dexar en la obscuritat que merexía la farsa històrica d'un altre contemporani, fra Esteve Barellas. Es curiosa y digna d'esment aquesta sobtada florida de la ciencia històrica en la nostra terra després d'havernos passat casi tot un segle allunyats de son estudi, axis és que al desaparèixer lo darrer representant d'aquella generació, probablement lo mateix Pujades (qui conseguió viure fins a la meytat del segle XVII), queda perduda la afició y's passa una llarguíssima serie d'anys, fins que comparenxen los Corbera y Feliu de la Peña, prescindint ara dels historiadors sortits al calor de les agitacions polítiques com en Martí Viladamor y Gaspar Sala, que absorbits per elles no pogueren, ni tan sols intentaren, traçar serenament lo quadro de la nostra historia.

En Pujades nos donà en sa carta algunes notícies bibliogràfiques d'importància. La una se refereix a ell mateix quan denuncia qu'escrigué lo catàlech dels Bisbes de Barcelona y l'entregà al Bisbe Coloma, qui lo feu posar en la sala gran de son Palau Episcopal. No recordem qu'en Serra y Postius en ses *Finezas*, ni l'Aymerich en ses *Nomina et acta*, ni en Nicolau Antonio, ni en Torres Amat fessin mençió d'aquest fet, que segurament divulgat per algún dels primers, hauria trascendent al altres. També ns parla en Pujades dels altres Episcopologis manuscrits d'en Carbonell y d'en Tarafa, lo primer guardat en l'arxiu real o de la Corona d'Aragó, y lo segón en lo del capitol de la catedral barcelonina; tan sols del últim n'han donat notícies lo mateix Pujades en sa *Crònica* y en Torres Amat (1).

En quant al verdader contingut de la carta den Pujades, pot ferse la següent composició de lloch qu'explica'l's motius que tingué son autor al escripturela. En Bruniquer devia trevallar en sa inestimable *Rúbrica* y cercava títols familiars pera donar més autoritat a sa obra, y abans de redactar lo minuciós pròlech, qu'és una ilustració històrica de sa propria família, escrita ab abundancia de notes dignes d'un Notari com ell, tan detallista, veridich y sobre tot gelós de sa prosapia que havia escorcollat pacientement en los arxius, consultà ab son amic Pujades los antecedents del Bisbe Ricomà, fill den Pere Ricomà de Granollers, son setè avi, del qual avuy sabèm abundants notícies gràcies al treballs generals del PP. Flórez y Villanueva y als Episcopologis d'en Moncada y l'Aymerich; sols dirèm ab referencia a aquests historiadors que'l susdit Bisbe ho fou de Vich en los anys 1345 y 1346; en aquest fou transfèrit a la Seu de Barcelona pel Papa Climent VI, re-

(1) En Torres Amat s'ha oblidat de parlar d'en Carbonell en son estimable *Diccionario crítico de autores catalanes*. Y aru que parlèm d'ell en aquest lloch, també hem de dir que equivoca lo nom d'en Bruniquer, anomenantlo Esteve Gabriel (per Gilabert) Bruniquer.

gintla fins al 1361 en que morí. En efecte, en Bruniquer esmenta entre sos antecessors al Bisbe Ricomà en lo pròlech de sa *Rúbrica* y en son testament, com veürèm després. Notem aquí, de passada, que durant son segón pontificat, l'any 1351, començà a computarse los anys desde la data del naxement de Jesucrist (1).

Diu aixís la carta d'en Pujades:

«Essent per tant servidor de V. m. tant affectat al honor de nostres antepassats compatriotas y obligat (com diu Sant Pau) a donar graciósament lo que per sa misericordia infinita es estat Deu seruit de mera liberalitat comunicarme, be podre dir ab lo Saui: *Funiculvs triplex difficile rumpitur; y mal me podria escusar de la demanda tant justa que V. m. en dies passats me feu de les memorias que fins assi he alcançadas del nostre Bisbe Miquel de Ricoma o Ricomana.* Axi per satisfer al honrat gust de V. m. y a la mia sobrada obligacio, procurare estender un poch mes lo que de ell breument (conforme al lloch) scriui quant doni al molt Illustre y Rmo Sor Don Alonço Coloma Bisbe de Barcelona lo Cathalago de sos predecessors que en lo añ 1600 feu posar en la sala gran de son Palau Episcopal.

Y axi la primera cosa que jo de aquest Bisbe Miquel de Ricomana puech dir, es: esser pera mi com lo sant summo sacerdot Melchisedec: sine patre, et sine matre. Perque lo nostre Barcelones Canonje Francesch Tarafa en lo seu (scrit de ma) libre de les uites (*sic*) dels Pontifices, anomenantlo solament Miquel, diu: Que li ignora lo cognom patria, y parents (2). Pere Miquel Carbonell, Archiver Real, en un Episcopologi que feu dels Bisbes de Barcelona, y de la sua propria ma se troba scrit en lo Arxiu Real de la dita Ciutat, en un libre gros cubert ab post, intitulat *Memoriale*, 49, fol. 64, diu: ques anomenaua Miquel de Ricoma, sens donarli parens ni patria; y lo pare Fray Francisco Diago en la Historia dels Comtes de Barcelona, lib. 3, cap. 19, si be per patria li dona la Vila de Granollers en Valles, totavia no li assigna pares, en significacio de sa virtut que tingue principi de si mateix, y de quant desapegat estaua (com a bon Pontifice) de affectes naturals, y de coeses quel poguessen diuertir de la cura Pastoral.

Aquest Bisbe Ricoma, com diuen Tarafa y Diago, fou primerament Bisbe de Vich; y no se be encara quant temps tingue aquell Pontificat, sino que de allí fou clet y transferit a Barcelona en temps del Rey en Pere terç, en lo añ del Salvador 1346.

Y diu Carbonell que en aquest temps era Thesorer del Papa Cle-

(1) La era de la Encarnació fóu la observada a Catalunya desde començaments del segle XIII fins a la meytat del XIV. Abans se comptava pels anys dels reys de França. Pere IV (III de Catalunya) en les Corts de Perpinyà, per decret de 10 desembre de 1350 manà que s'abolís l'ús de les calendes, nonas y idus y l'any de la Encarnació y's comptés desde'l dia de Nadal o sia del naxement de Jesucrist.

(2) En lo document hi ha una nota marginal, probablement d'en Bruniquer, que diu: Tarafa lo nomena michael de ricoma filius Petri, ser (*sic*) és que no diu de hont era.

ment 6. Que essent ministre y oficial de un Papa, tal qual a Clement pintan Illescas y Platina, se pot de aqui inferir que tal deuia ser Miquel de Ricoma.

Essent ja Bisbe de Barcelona, en aquell temps tingué la Sede Archiepiscopal de Tarragona Sanxo Lop de Ayerba, lo qual congrega y tingué dos Concilis Provincials en la sua Metropoli, com diu Tarafa, y si be no señala los anys en los quals se tingueren pero consta dels Cathalagos dels Archabisbes de Tarragona que van ab los Volums de les Constitutions de Don Antoni Augusti y de Don Joan Teres, que lo hu dels dits Concilis fou en lo any 1354, y lo altre en 1357, y en ells se troba lo dit Bisbe Ricoma.

Mort lo Archabisbe Sanxo, li succehi Pere de Clasqueri, lo qual aiunta altre Concili, conforme resulta dels sobrecitats Cathalagos, y en ell entreuengue dit Bisbe Ricoma.

Hauent assistit en tants Concilis per la reformacio uniuerçal de la Prouincia, no falta en la reforma de sa iglesia, ans be en ella feu moltes Ordinacions. La una segons Tarafa: Que los Canonjes que cada any son Obrers maiors de la Seu, ans de acabar sa administracio, visiten totes les cases dels Canonjes. La segona que ninguna dona puga entrar a oyer los officis diuinals dins los Cancells o rejas de la Capella o altar major de dita Seu, a pena de excomunicacio major, sino son Reynas o fillas de Rey y las que van en llur Compania, segons lo mateix Tarafa y fra Diago, y aquesta Ordinacio he vista jo mencionada y confirmada en un pregami en post qui esta a cada costat de dita rexa del dit altar entre la porta y les brandoneras de la escala de Santa Eulalia, y diu que la dita Ordinacio fou publicada per Francesch Rufau, Vicari general del dit Bisbe Miquel, a 3 de les Kalendes de Febrer 1351. La tercera Ordinacio fou: que los que impetrauan Bulla o gracia del Papa per poder rebrer los fruits ds sos beneficis en absencia, nos poguessen ualer de tal gracia, sino la presentauan dins tres mesos. La qual fou apres declarada y confirmada per Papa Innocent 6 en Vilanova de Auiño als 5 de las Kal. de Juliol, en lo any 5 de son Pontificat, conforme diu Tarafa.

Dota aquest Bisbe la sua Iglesia dels quatre caps que vuit, de les santes Verges y Martyrs Ursula, Digna, Benigna y Lefana, bons y guarnits en plata, com diuen Tarafa y Diago; per renumeracio de la qual dotatio tots anys als 5 de Marts y 7 de juñ se celebra aniuersari en dita Seu per anima del dit donador, segons diu lo Canonje Tarafa.

Mori aquest Bisbe Ricoma hauent tingut lo Pontificat de Barcelona quinze anys, com uol Tarafa; que axi essent estat elet en lo any 1346, seria mort en 1361, als 6 dels Idus de Juñ, com diu Carbonell; lo qual ajusta que mori en la Ciutat de Auiño, ahont a les horcs era y estaua residint la Sede Romana.

Pendra per ara V. m. aquest poch del molt en que desitg seruirlo. Que si Deu es seruit que la Ciutat me afauoresca en lo que jo procur

seríurla, quiça lo temps m'e descubrira mes coses que poder dir. Suplicant a V. m. en la occasio, pux sab y pot, me acredite pera que me nascán alàs per empender major uolada en seruey de V. m. y de la patria, que lo Sor. com pot prospere. Etj. Lo Dr. msr. Hier^m. Puadas. — Al Sor. Steua Gilabert Bruniquer mi Sor.»

Testament d'en Bruniquer. — En aquest document minuciós, son autor hi posà tanta cura y erudició com en ses obres històriques; llegintlo, sobre tot en la primera part, única d'interès que convé publicar, nos sembla que tenim al devant lo pròlech de sa *Rúbrica*; lo bon notari-historiador era solemnia y minuciós de les petites vanitats fins en lo gran moment de recullir-se enfront de la mort certa y vèrina; lo dia 5 de febrer de 1641 ordenava y firmava aquest testament, y moria lo 26 de mars del mateix any.

«En nom de nostre senyor Deu Jesuchrist sie y de la gloria y humil sempre Verge Maria mare sua y de St. Steue, protomartir patro y aduocat meu y de tots los sancts de paradis, Amen. Yo Steue Gilabert Bruniquer, notari publich de Barcelona y sindich de dita ciutat vuy de edat de vuytanta anys qui iuxta lo meu baptisme seran cumplits a vint y nou de juliol proxim. Fill legitim y natural del honorable m^o Garaü Bruniquer mercader la vila de Granollers bisbat de Barcelona y de la Sra Eulalia Bruniquer y Riéra muller sua tots defunts; jatsie detingut de malaltia corporal de la qual jach én lo llit y tem morir, estant empero per gracia de Deu sa de enteniment y ab sana e integra memoria y ab ma ferma paraula, fas y orden mon testament, cn y ab lo qual *fas y elegesch en Marmessors* y de aquest meu testament executors la señora Anna Bruniquer y Calopa muller mia charissima, Joan Pau Bruniquer, notari publich de Barcelona, fill meu y la señora Marianna Bruniquer y Dalmau muller sua y nora mia, a Cicilia Gallart y Bruniquer filla mia, viuda del quondam micter Maurici Rechs y Gallart doctor en drets de la ciutat de Manresa y la señora Maria angela Bruniquer y Tort, nora mia, relicita de Micer Steue Albert Bruniquer quondam doctor en drets fill meu; los quals o los quey seran cumplan y exequescan aquesta mia última voluntat. *Primerament* vull orden y man que tots mos deutes torts e iniurias sien pagats y esmenats breument simplement sumariament y de pla sens strepit ni figura de judici, la sola veritat del fet attesa. *Item encarrech molt* y recoman que encontinent en los primers sinh dias seguida la mia mort me sian celebradas sinh missas de quinque plagis y en lo sisce dia missa de resurrectione Domini que tal porta Dionissio cartusiano en son libre de quatuor nouissimis, en lo segon capit. que comença: Missa de quinque vulneribus domini nostri Jesuchristi. Pregant als Rnts pares de la Companyia de Jesus de Barcelona me fassan ècharitat y gracia de celebrarlas, ço es, una missa cada dia en dits sis dies per la molta deuocio y voluntat quels tineh y confiança en sas

oracions: y mos marmessors tindran special cuydado de que dites misses se digan aqui o en altra iglesia a electio sua, empero si es possible sie à la companyia y cuydaran tambe ab diligencia de las otras missas auall ordenadas. *Elegesch la sepultura* al meu cos sahadora en las claustras de la seu de Barcelona en lo meu vas que es deuant la capella de St Gabriel que jo he renouat ab licentia del molt Ilustre Capitol ab acte en poder de Salvador Coll notari de Barcelona y seriua de dit capitol a vint y quatre juliol mil sis cents y nou. La qual me otorgaren en consideracio de la que dit capitol concedi a Guillem Bruniquer mercader ciuteda de Barcelona en poder de Pere Borrell notari de Barcelona a setse de juliol mil tres cents setanta vuyt; en lo qual ell y lo quondam Jaume Bruniquer notari publich de Barcelona y Pere Bruniquer, mercader, ciuteda de dita ciutat predefuncts sos germans, qui tots eren fills de Bernat Bruniquer y de Agnes muller sua, tots de dita vila de Granollers sisens aus meus, y altres de nostra casa foren enterrats, y ab la antiguitat del temps y perque los meus passats hauia molts anys que no estauen en Barcelona, se hauia perdut la noticia de dita sepultura. E per dita raho la he renouada, en la qual he fet sculpir nouas las armas de nostra casa, y lo epigramma deuall scrit que per memoria posare assi y per inteligencia de scripturas antigas; assenyaladament respecte de mon quart aui Joan Bruniquer, mercader de dita vila; si fou, com era, fill de Bernat Bruniquer iunior de dita vila, fill de Bernat senior; o si era Joan fill de Pere qui fou fill de dit Bernat senior; a fi que mos fills y los que vindran apres no cayguen sobre asso en lo dubte y dificultat que jo he tingut molt temps, y sapien que dels passats de ma casa falta la posteritat de Francesch Bruniquer fill maior y hereu de Bernat senior, del qual Francesch procehi Pere son fill, y del dit Pere procehi altre Pere son fill a qui deyen Perico, y etiam falta la posteritat de Pere qui tambe ere fill de dit Bernat senior, y de aquest Pere procebiren Joan y Francesch sos fills qui eren dos rams deuallants tots de un tronch çò es del dit Bernat Bruniquer senior y de Agnes muller sua, qui tambe eren pares de Jaume y de Pere y de Guillem y de Bernat iunior sobre nomenats; y la casa y herencia dels maiors etiam que tunch encara no ere acabada la linea del francesch fill de Bernat, segons que apres acabà, peruingue a Joan mon quart aui (qui mori en Granollers a vint y nou de setembre mil quatre cents quaranta hu) fill de Bernat iunior, y lo dit, fill de Bernat senior; y la sobredita Agnes ere filla de Pere de Ricomà y de altra Agnes muller sua, també tots de Granollers, setens aus meus; dels quals tambe ere fill lo R^{im} Miquel de Ricomà, Bisbe de Barcelona en lo epitafi deuall insertat nomenat, y del sobredit Joan procehi son fill altro Joan mon tercer aui; y de aquests, que es lo tercer ram deuallam nonsaltres. Y ab lo dret de aquests Joans mos quart y tercer aus succehints no sols al maiors empero succehints al dit Perico fill de Pere y als sobredits Joan y Francesch fills del altro Pere tots tres morts col-

laterals, yo tinch la heretat de Granollers y casi tot lo que mon pare me ha dexat es de aquestas successions; Que per ser, com es, cosa tant intrincada per la identitat dels noms, vists per mi exactament y ab curiositat actes vells, he volgut declararlo. Y també fas aquest discurs en conformitat del epigramma deuall scrit pera maior intelligencia de aquell, y per que conue què aquestas cosas se entengan per raho de las causas pias y beneficis de casa, y perque tots nos recordem de pregar a Deu per aquellas animas ultra las demes rahons de congruencia que en assò corren. Y lo epigramma es del tenor seguent; si be lo sculptor nol ha grauat en la pedra tant cumplit com està assi per fal tarli camp: M.CCC.LXXVIII. Guillermi et Petri Bruniquerii mercatorum et Jacobi notarii publici Barcinone filiorum Bernardi et Agnetis opidi Granullariorum vallensis nepotum ex dicta Agneta sorore germana R^mi domini Michaelis a Ricomà Clementis Pape sexti thesaurarii, ex Vicensi a millesimo tercentesimo quadragesimo sexto vsque ad millesimum tercentesimum sexagesimum primum barcinonensis Episcopi filii Petri et Agnetis dicti opidi, collapsum antiquitate sepulcrum, Stephanus Gilabertus Bruniquerius, sextus nepos dictorum Petri et Agnetis instaurauit M.DC.VIII. E pergo encara que jo tinga una sepultura mes antiga en Granollers en la iglesia parochial la qual jo feu noua lany mil sis cents ab llicencia del Sr. Bisbe don Alonso Coloma, visitant aquella iglesia a dos de Octubre de dit any en conformitat de la qual licencia lo señor Bisbe don Rafel de Rouirola donà altra a vint y dos de setembre mil sis cents y set a instancia y peticio dels preu res y obrers de dita iglesia visitantla, de posar en lloch eminent de aquella la effigie que jo tenia y tinch del sobrenomnat R^m Miquel de Ricomà Bisbe de Barcelona qui com es dit ère fill de Pere de Ricomà y de Agnes coniuges de dita vila setens auis meus. Si be jo no he executada encara dita llicencia ab pensament de fundarhi un aniuersari so lemne. Lo qual dich a fi que mos fills ho sapian y sils apareixerà ho fassen. Totas ditas dos licencias ab motiu de obras y ornatos y augmentos de consideracio de mos passats que feren en dita iglesia y altres honrrosos. En la quel sepultura de Granollers reposan los cossos de mos pare y mare y altres passats meus transladats aqui del se pulchre antich dels de ma casa, que ere fora ab tomba alta de pedra picada en lo sementiri o fossar de dita iglesia arrimada a las parets del celler de la rectoria prop lo portal petit de la iglesia que per la noua obra del cor y del campanar quis feu en temps de mos aui y pare, com dit mon pare mo referia, se arresà per fer pàs entorn de la iglesia y apres tambe lo celler de mon temps lhan derrocat pera fer plassa, y tinch tambe aqui los cossos de alguns de mos fills, hont per epitafi es lo seguent: MCCLX. Raymundi Bruniquerii et Elizendis uxoris posteritati conditum: MDC. Lo qual pos assi al intent dit desobre. *No res menys vull esser enterrat en la sepultura de la seu hont tinch tambe alguns de mos fills y nets, y vull que ma sepultura sie de nostra seño-*

ra ab sis couens y dòtse atxes y no sien mes ni sie major de ninguna manera, y per aquella vull sie despes lo necessari. *Empero vull y man* que encontinent seguit mon obit me sian celebradas en lo dit altar de St Gabriel sinh missas, y en lo altar mayor de St francisco de Paula de Barcelona sinh missas, y en lo altar mayor de St Steue de Granollers sinh missas, y en lo altar mayor de St Francisco de Paula de Granollers sinh missas, y en cascun altar priuilegiat dins y fora los murs de Barcelona tres missas; y en lo altar de St Pere de dita Seu hont lo benefici tercer de dit altar, y en lo de St Barthomeu de Granollers hont la capellania de dit altar, y en lo de St Vicens de la iglesia parochial de la vila de Ceruera hont lo benefici de dit altar fundat per Guillem Ferran, son de patronat meu, vull me sien ditas en casca de dits quatre altars tres missas per la anima mia y dels fundadors, y en lo altar priuilegiat de la Seu de Barcelona altras tres missas per l'anima del sobredit quondam Guillem Bruniquer, del qual jo com a hereu de Perico y Francesch y Joan Bruniquer nebots seus y hereus de Pere Aros y succechin en lo dret de Matheu forner patrons testamentaris, tinch lo jus patronat de las deu porcions canonicas rossas de sos bens de dit Guillem Bruniquer fundadas en lo refetor de la Seu de Barcelona, per totas las quals missas deix la charitat acostumada. *Pregant* tambe a dita muller mia y hereu avall cridat que cada any prenga per la mia anima una butlla de la Sta Cruzada de defuncts com veuen que jo ho fas axi cada any per mos pares desde que son morts y asso faran de gracia que no vull sie de obligacio com tampoch mos pares no mo han carregat a mi. *Aduertint* a mon hereu o successor qui sera estiga sempre atent de entreuenir per si o per son procurador o agent en la distribucio de la causa pia de pobres vergonyants fundada per los meus passats pera pobres de llinatge si ni haura y si no altres a coneguda del Rⁿt Rector de Granollers y de mi y de mos hereus de la qual se reb un censal de preu quatrecentas catorse lliuras set sous y quatre esmersat sobre la vila de Granollers ab acte en poder de Miquel Leotard notari de Granollers a vint y vuyt de juliol mil sinh cents setanta hu; lo qual censal auans robia y administrava mon pare y sos passats com a bassiners que eren los de nostra casa dels pobres vergonyants y succechin als fundadors, y ere de maior precio en dos censals, ço es hu que ere de preu de dos centas y deu lliuras y de precio vuyt lliuras vuyt sous y deu y laltra ere de preu doscentas y vint lliuras y denou sous y de precio vuyt lliuras setse sous y quatre sobre la matexa vila; yls lluifen per la taula de la ciutat a set de Desembre mil sinh cents sexanta vuyt ditas y scritas a dit mon pare. Y per no tenir actes per ser la cosa antiga y la almoyna cessaua, los tornà a esmerts sobre la matexa vila a tant desauentajat for, ys feu partida a set de Agost mil sinh cents setanta hu. Y per no pledejar se contentà ques dirigis lo esmers del censal als jurats vells qui haguessen a distribuir cada any lo diner ab voluntat del Rector y dels hereus de Pe-

rico Bruniquer y de Pere Aros y de Matheu Forner iuxta lo testament de Guillem Bruniquer; en les heretats dels quals Perico Bruniquer y de Pere Aros yo succechesch y etiam en lo dret de Matheu Forner com es dit desobre y mon pare estane y jo estich en esta possessio. *Advertesch també a mon hercu qui sera, que dits jurats o consellers vells responen de dita pencia al Bassiner dels pobres vergonyants de Sta Maria de la Mar sinquanta sous o mes cada any pera distribuirlos entre pobres, y perco tindrà en memoria de acudir al dit administrador o baciner y li manifestara los pobres del llinatge sin sabra en Barcelona per que sien socorreguts iuxta la intencio del fundador.* Y lo mateix dich de altra pia causa de Gaspar Bruniquer mercader qui tambe procechia de nostra casa de Granollers y feu semblant llegat de renda annual al baci dels pobres vergonyants de Sta Maria de la mar. *Item deix al Hospital general de Sta Creu de Barcelona coranta sous y al de la Misericordia vint sous y al infants orfens deu sous, per los quals los minyons degan accompanyar lo meu cos a la sepultura com es de costum.* *Item deix totas mes scripturas y dels demes notaris que tinch y al die de mon obit yo tindre y assenyaladaient las de Clement Calopa, Pau Galopa y Galceran Francesch Calopa, tots notaris publichs de Barcelona, ati pare y germa de dita muller mia y un llibre de notas que tinch del sobre nomenat Jaume Bruniquer, també notari publich de Barcelona que es dels anys mil trescents trenta tres y mil trescents trenta quatre, que non he pogut trobar mes, las deix a Joan Pau Bruniquer mon fill, notari publich de Barcelona y apres mort sua, en cas de que la dita muller mia sobreuisca, las deix al notari qui ella voldra y eligira, ab facultat y poder de variar una y moltas uegadas ab los pactes reseruas y condicions que posarlos voldra. Empero apres mort sua vull que ditas scripturas seguescan la voluntat de dit mon fill...»*

Seguexen disposicions particulars y dexes a sos prop-parents, de menys interès pera la biogràfia del testador; per àxò no les copiem.

Clàusula final: «*Fet fonch y fermat lo present meu testament en Barcelona dimars a sinh dias del mes de febrer del any de la nativitat de nostre señor Deu Jesuchrist mil sis cents coranta y hu. Se X nyal de mi Steue Gilabert Bruniquer testador demunt dit qui lo present meu testament o derrera voluntat mia concedesch lloho y ferm. Testimonis eridats y pregats son Don Luis de Guerau Cordoua y Arago en Bar^a populat y Francesch Cases sastre ciuteda de Barcelona. Sig X num meum Antony Joannis fita auct^e regia not. publici Bar^c qui hunc testamentum in his precedentibus decem nouem papyri folys p^thi recepto manu aliena scriptum (cuius receptioni una cum testibus predictis interfui) subscripsi et clausi rogatus.*»

Publicació: «*Nouerint uniuersi quod cum honorabilis et discretus Stephanus Gilibertus Bruniquer notarius pub. Bar^e ac sindicus eiusdem ciuitatis preceptor meus suum considerit testamentum apud me*

Antonium Joannem fita notarium publicum Bar^e infrascriptum die martis quinta mensis februarii proxime lapsi, dictusque testator viam universæ carnis fuerit ingressus et eius cadaver fuerit ecclesiasticæ traditum sepulturæ: Hinc est quod anno a nat^e domini millesimo sexcentesimo quadragesimo primo die vero sabbati sexta mensis Aprilis intitulata ipse dictus et infrascriptus notarius instantibus domina Anna Bruniquer y Calopa vidua dicti testatoris relictæ, Joanne Paulo Bruniquer not^o pub Bar^e dictorum coniugum filio dominabus Maria Anna Bruniquer y Dalmau dicti Joannis Pauli consorte Cecilia Gallart y Bruniquer dicti testatoris filia vidua Mauricii Rechs y Gallart quondam V. I. D. Minorisæ populati et Mariangela Bruniquer y Tort dicti testatoris nuru vidua relecta Heptiaui Stephani Bruniquer quondam V. I. D. dicti testatoris filii omnibus manumissore et manumitiscibus dicti testamenti legi et publicani dictum testamentum in domibus habitationis dicti testatoris sitis iu vico dicto de la Canuda Bar^e presentibus pro testibus Josepho Cuberta iuuene droguerio et Joanne Palmerola studente Bar^e degentibus.

De promissis fidem facio Ego dictus fita not. pub. me subscribens.»